

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk –
undervisning för kommunikativ förmåga vid
Håstensskolan 7 och 8 i Varbergs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga vid Håstensskolan 7 och 8. Granskningen genomfördes under våren 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 22 februari 2020, dnr 2020:5416.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Håstensskolan 7 och 8 senast den 22 augusti 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Varbergs kommun har, efter beviljat anstånd från Skolinspektionen, inkommit med en sådan redovisning den 31 augusti 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn behöver se till att det finns samverkansforum för lärarna i moderna språk som stödjer arbetet med att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Bedömning: Rektorn har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

- Rektorn och lärarna behöver se till att lärarna i moderna språk i sin undervisning löpande integrerar aspekter av interkulturell kompetens.

Bedömning: Rektorn har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

- Rektorn och lärarna behöver se till att lärarna i moderna språk, i sitt arbete med att utveckla undervisningen, löpande använder återkoppling från såväl kollegor som eleverna.

Bedömning: Rektorn har inte vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen, men kommer att fortsätta följa skolan och Varbergs kommun i sin samlade risk- och väsentlighetsanalys.

Bakgrund

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att det finns samverkansforum för lärarna i moderna språk som stödjer arbetet med att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Av redovisningen framgår att skolans lärare i moderna språk ingår i ämnesdidaktiska grupper som nu har börjat träffas under 90 minuter varje vecka där innehållet i möten tar sin utgångspunkt i variationsteorin och elevernas behov i undervisningen. Syftet är att på ett strukturerat sätt diskutera vetenskapliga rön och därefter pröva dem i undervisningen. Dessa grupper leds av en utbildad lärledare. Även kommunens vetenskapliga ledare, som sakkunnig på området, har knutits till arbetet. Lärarna ingår i skolans elevhälsomöten där elevernas behov diskuteras på gruppnivå av olika professioner i elevhälsoteamet. Skolledningen kommer att följa dessa insatser relaterade till elevernas måloppfyllelse och i antalet anpassningar kring eleverna kopplat till moderna språk.

- Rektorn och lärarna behöver se till att lärarna i moderna språk i sin undervisning löpande integrerar aspekter av interkulturell kompetens.

Vidare framgår av redovisningen att det under uppstartsdagarna i augusti 2022 identifierades, i dialog med undervisande lärare i moderna språk, ett flertal inslag som berör interkulturell kompetens som även kommer att kopplas till andra ämnen som eleverna läser. Det handlar bland annat om musik från de länder där de aktuella språken talas, om mat och högtider, om politik och religion, om skönlitteratur och författare som är typiska för länderna inom språken, om nyheter från länder inom språken, språkskillnader och likheter mellan språk. Skolan har tidigare berört dessa områden i undervisningen men genom ett extra fokus så har skolan noterat ett större djup i förståelsen hos eleverna avseende olikheter och skillnader i kulturer. På sikt förväntas ett större engagemang och intresse i de kulturella frågorna inom ämnet moderna språk men också i de övriga ämnena.

- Rektorn och lärarna behöver se till att lärarna i moderna språk, i sitt arbete med att utveckla undervisningen, löpande använder återkoppling från såväl kollegor som eleverna.

Av redovisningen framgår inte om och på vilka sätt lärarna i moderna språk vid Håstensskolan 7 och 8 löpande kommer att använda återkoppling från kollegor och eleverna i syfte att utveckla undervisningen i ämnet.

På Skolinspektionens vägnar

2022-10-07

X Helena Boëthius

Helena Boëthius

Beslutsfattare

Signerat av: Helena Boëthius

2022-10-07

X Mirzet Tursunovic

Mirzet Tursunovic

Föredragande

Signerat av: Mirzet Tursunovic

I handläggningen av ärendet har även utredare Arne Hellmark medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgång också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr22; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr22; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Vidare har rektor, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen; Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).